

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:1983

av Stefan Nilsson (MP)

Utvidgat ansvar för NASP i arbetet med att kartlägga och förebygga självmord

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om händelseutredningar om vad som ligger bakom självmord.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kvalitetsregister för att följa upp vården av suicidala personer.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att inrätta ett årligt pris för bästa suicidpreventiva åtgärd.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett pilotprojekt med ett kriscenter med inriktning på att förebygga självmord.

Bakgrund

År 2013 tog över 1 600 svenskar sitt liv. Under de två senaste åren har självmorden ökat. Detta kan jämföras med antalet döda i trafiken, som är färre än 300 personer per år. För att kunna minska antalet som tar sina liv så behövs många olika typer av åtgärder.

NASP – Nationellt centrum för suicidforskning och prevention av psykisk ohälsa – är statens och Stockholms läns landstings gemensamma centrala expertenhet inom självmordsforskning och självmordsprevention.

Händelseutredningar om vad som föranleder självmord

NASP bör ges i uppdrag att utföra händelseanalyser efter självmord. I snitt tar två barn på lågstadiet sitt liv varje år. En ungdom under 20 tar sitt liv varje vecka. Har de inte varit i kontakt med sjukvården fyra veckor innan självmordet görs ingen Lex Maria-

utredning. Vi lär oss därför ofta inte av det inträffade, som kan komma att kopieras. Omkring 60 unga personer under 20 år begår självmord varje år och att genomföra händelseanalyser efter alla sådana dödsfall är realistiskt. Syftet bör vara att upptäcka systembrister så att de kan identifieras och rättas till. Att göra händelseanalyser på samtliga personer oavsett ålder är för omfattande, men en del händelseanalyser bör genomföras även på andra åldersgrupper.

Kvalitetsregister för att följa upp vården av suicidala

Tio procent av alla som försökt begå självmord och varit i kontakt med hälso- och sjukvården kommer att ta sitt liv. De flesta gör det inom ett år efter utskrivningen. NASP bör ges i uppdrag att inrätta ett kvalitetsregister, där det följs upp vad som händer efter att en suicidal person lämnar sjukvården. Det skulle ge värdefull konkret kunskap om vilka typer av behandling som fungerar.

Pris för bästa suicidpreventiva åtgärd

Internationellt pågår mycket forskning kring hur självmord kan förebyggas. En del metoder är bättre än andra. Ett betydande internationellt pris bör instiftas i Sverige med syfte att uppmärksamma de viktigaste självmordsförebyggande åtgärderna. NASP bör, i samarbete med andra aktörer som arbetar med suicidprevention, ges i uppdrag att ansvara för att utse en årlig vinnare till ett pris för bästa suicidpreventiva åtgärd.

Pilotprojekt med ett kriscenter med inriktning på att förebygga självmord

Självmord och självmordsförsök inträffar över hela Sverige. Men den vård som erbjuds är ofta bristfällig. NASP bör ges i uppdrag att utveckla ett pilotprojekt med ett kriscenter med specifik inriktning på att förebygga självmord. Ett sådant kriscenter bör ha personal som är tränad i att möta personer som försökt ta sitt liv samt efterlevande efter att någon tagit sitt liv.

Stefan Nilsson (MP)